

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU
ȘI AL EPISCOPIILOR CLUJ ȘI ORADEA

Abonamentul

pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorități și străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se retuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Vizita P. S. VALERIAN la Sibiu

În zilele de 21—24 Februarie a. c., P. S. Valerian al Oradiei a fost oaspetele I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae și al clerului și credincioșilor din Sibiu. Au fost zile în care P. S. Sa a simțit dragostea și cinstirea cu care-l înconjoară clerul și credincioșii de aici și în care clerul și credincioșii au avut ocazie să se bucure de îndrumările P. S. Sale. Astfel ele constituie încă o piatră de temelie la legătura frățească existentă între Centrul Mitropolitan și Eparhia Oradiei.

Din multiplele manifestări ale acestor zile amintim în special: slujba din Catedrala Mitropolitană (22 Febr.) și ședința păcii din Aula Institutului Teologic Universitar (24 Febr.). Slujba din Catedrală a săvârșit-o P. S. Sa, înconjurat de un sobor numeros de P. C. Consilieri, protopopi, preoți și diaconi. În cursul Sf. Liturghii P. S. Sa a hirotonit un diacon. Iar la sfârșitul Sf. Liturghii a predicat despre Dumnezeu Ortodoxiei. Făcând o scurtă privire asupra luptelor iconoclaste din sec. VIII, încheiate sub împărătesele Teodora și Irina prin biruința dreptei credințe, P. S. Sa trece la definirea duhului Ortodoxiei, prezentând diferitele ei aspecte. „Biserica creștină până în veacul IV—V, a mers pe calea trasată de Mântuitorul, Sf. Apostoli și Sf. Părinți, adică de a se devota operei de mântuire sufletească a masei de credincioși și sprijinirii poporului împotriva asupritorilor lui. Începând cu veacul al V-lea partea apuseană a Bisericii creștine, în frunte cu episcopul Romei, a început să se abată dela linia apostolică a Bisericii, încercând să transforme Biserica într-un stat politic, ba ceva mai mult într-un fel de supra stat, iar din episcopul Romei să facă un rege al regilor. Biserica Ortodoxă n'a putut să urmeze creștinătatea apuseană pe acest drum greșit, care pune Biserica în conflict cu puterea de stat și care a dus la atâtea războaie religioase, în care au murit multime nenumărată de oameni nevinovați. Ortodoxia a rămas la linia trasată nouă de Domnul Iisus Hristos: „Dați Statului ce este al Statului, și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu“. Pentru noi ortodocșii împărăția lui Dumnezeu nu se realizează definitiv în această lume, ci desăvârșirea ei vine deabia după judecata viitoare. La noi Biserica nu este un stat în stat, ci este mama cea bună, care dela leagăn până la groapă ne conduce pașii către raiul din care am căzut prin trufia și lăcomia protopărinților noștri. Biserica ne dă mana cea duhovnicească prin rugăciunile, ierurgile și sfintele taine, prin care primim harul lui Dumnezeu fără de care nimeni nu se poate mântui.

Biserica Ortodoxă nu caută să-și impună credința sa cu forța. Deviza papalității „silește-i să intre“, prin care ea impune voința și credința ei chiar cu forța brutală — inchiziția, războaiele religioase, cenzura, excomunicarea și interdicția — sunt streine Ortodoxiei și ea nu va apela niciodată la asemenea măsuri de constrângere morală.

Ortodoxia nu se bazează numai pe Sf. Petru cum fac unii sau numai pe Sf. Pavel cum fac alții, ci se bazează pe moștenirea sfântă lăsată nouă de Mântuitorul, având râvna lui Petru, adâncimea teologică a lui Pavel și dragostea nesfârșită pentru oameni a Sf. Ioan evanghelistul. Biserica strămoșească consideră lumea bună, întrucât ea a fost mântuită cu scump sângele Mântuitorului vărsat din belșug pe Crucea de pe Golgota. Dacă în lume sunt stări de lucruri rele, acelea nu vin dela Dumnezeu, ci ele isvorăsc din întrebuițarea anarhică a voinței libere a omului, care se lasă ispășit de diavolul, izvorul tuturor răutăților care dintru început a fost „ucigător de oameni“.

Iată motivul pentru care Ortodoxia s'a ferit întotdeauna de a teoretiza asupra problemei sociale. Preocuparea centrală a Ortodoxiei nu este aceea de a se amesteca direct în rezolvarea problemei sociale, ci ea se preocupă în concret de a îmbrăca pe toți creștinii în „haina de nuntă“, care să le permită a participa la ospățul ceresc cu mirele Hristos. Rezolvarea problemelor sociale, isvorite din asuprire și din lăcomia omenească, Biserica Ortodoxă o lasă în seama Statului și în sarcina științei, în a căror treburi ea nu are nici o pretenție de a se amesteca. În felul acesta noi am putut să trăim alături cu Statul fără conflicte, am putut lăsa să se desvolte știința fără a arde pe nimeni pe rug. Și dacă noi n'am avut conflicte în trecut cu organizările de Stat, în care erau multe nedreptăți și rele sociale, cu atât mai puțin putem avea acum când destinele Statului sunt conduse de popor.

Noi știm că împărăția lui Dumnezeu este în inima noastră, iar soarta oamenilor în mâna lui Dumnezeu. Deci Biserica își rezervă centrul ei de activitate asupra sufletelor credincioșilor. Prin învățătura noastră de credință, noi am pus la adăpost sufletele credincioșilor de orice invidie față de știință, dela care noi ortodocșii suntem totdeauna gata de a învăța tot ce ajută progresul lumii și bună starea oamenilor. Ortodoxia ecumenică nu și-a bătut niciodată capul cum să întemeieze împărăția lumești și nu și-a pus credincioșii să se omoare între ei pentru ambiții omenești de stăpânire lumească. Ortodoxia a învățat

pe oameni să respecte ordinea de Stat nu din frică ci din convingerea conștiinței că aceasta împlinește un rol binefăcător pentru societate și ea va continua și de acum înainte a fi alături de popor și de vrerile lui după mai bine, după dreptate socială și pace universală.

Mă adresez femeilor de față și le aduc aminte că biruințele Ortodoxiei asupra tiraniei împăraților, care voiau să ia libertatea religioasă a Ortodoxiei, se datoresc la două semene ale lor, femeile Irina și Teodora. Acestea riscându-și viața au apărat sfințenia învățaturii ortodoxe. Exemplu de iubire și devotament pentru Ortodoxie să ia toate femeile credincioase dela Irina și Teodora, apărătoare zeloase ale dreptei credințe.

Știu că pe aceste plaiuri Ortodoxia a avut de înfruntat multe și grele lupte, din care a ieșit biruitoare numai după multe jertfe sângeroase. Păstrați, iubiți și apărați Ortodoxia, mama iubită a acestui popor, trudit și mult chinuit în trecut de asupritori haini. Faceți așa fel ca niciodată tragedia din 1700 să nu se mai abată asupra sufletului românesc ardelean. Să nu urțiți pe nimeni pentru credința lui religioasă, diferită de a noastră, pentru apartenența lui la altă națiune, religie sau rasă. Iubiți, respectați și apărați pe toți oamenii, căci așa poruncește duhul Ortodoxiei. Cerem tuturor națiunilor conlocuitoare și tuturor confesiunilor creștine și necreștine să ne răspundă cu aceeași monedă, adică la dragoste cu dragoste și la respect cu respect.

Războiul este cea mai grozavă calamitate ce bântue peste oameni și popoare. El degradează completamente ființa omenească, aduce pustiire, lacrimi și jale în mijlocul societății omenești, distruge cele mai mari și scumpe comori ale culturii, artei și civilizației. Pacea este comoara cea mai scumpă a oamenilor și noroadelor, pentru că numai atunci când este pace între popoare, munca prosperitatea, fericirea și dreptatea își pot face loc în lume. Credincioasă Domnului ei Iisus Hristos, care dela leagănul din Betleem până la muntele Calvarului și până la despărțirea de lume de pe muntele Maslinilor, a propovedit pacea, Ortodoxia propoveduește pacea între oameni și noroade, condamnă și luptă împotriva celor ce prin războaie de cotropire, încearcă să robească lumea și pe semenii lor. Concretizând în versuri binefacerele stării fericite a păcii și drumul luminos pe care merg toți oamenii cinstiți în statornicirea ei, spun și eu aici ceea ce a spus poetul René Depestre la Congresul dela Viena:

Pace tuturor caselor de pe pământ,
Pace copiilor, curatului lor cânt;
Pace tuturor femeilor — frumuseții —
Pace cârții, mașinii, avionului, pâinii și focului
Ce ne luminează drumul larg al vieții.

(C continuare în pag. 4)

Constătuirea interconfesională dela Sibiu, în legătură cu Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena

Marți, 24 Februarie a. c., orele 10, în sala de festivități a Institutului Teologic Universitar din Sibiu a avut loc o ședință festivă pentru prelucrarea documentelor Congresului dela Viena. Ședința a fost prezidată de I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului. În prezidiu au fost aleși: P. S. Valerian al Oradiei, D. F. Müller, episcop al Bisericii Evanghelice C. A., d-ra Gâta Zoe, secretara Comitetului Regional de luptă pentru pace, C. Sorici, președintele Comitetului orașenesc de luptă pentru pace, I. Rodeanu, Inspector general în Ministerul Cultelor (Regiunea Stalin), N. Bălgrădeanu, șeful cultului Baptist și Ștefan Nălescu, șeful cultului Adventist. Au participat salariații Mitropoliei ortodoxe române și al Institutului Teologic, studenții teologi, protopopi din Regiunile Stalin, Autonomă maghiară parte din Regiunile Cluj și Hunedoara, preoții din Raionul Sibiu, reprezentanții celorlalte culte din orașul Sibiu.

I. P. S. nostru Mitropolit, deschizând adunarea, spune între altele, că are deosebită bucurie de a saluta această întrunire privitoare la idealul cel mai frumos care ne încălzește pe toți: pacea. Biserica Ortodoxă Română în tot cursul existenței sale a propagat pacea și nu a nutrit gânduri dușmănoase față de cei de alt neam sau de altă credință. Poporul Român de pe aceste plaiuri a respectat limba și credința altora. În calitate de conducător sufleteș al credincioșilor din această parte a țării, I. P. S. salută pe reprezentanții celorlalte culte, rugându-i să se simtă ca între frați, uniți prin lupta activă pentru pace (aplauze). Aplauzele le interpretează ca un act de consimțământ sincer față de lucrarea păcii pe care o săvârșim. Dă apoi cuvântul Prea Sfințitului Valerian al Oradiei care prezintă Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena.

P. S. Sa arată că a participat la acest Congres ca delegat al Comitetului Permanent de Luptă pentru pace din R. P. R. Populația Vienei a făcut o primire extrem de călduroasă celor aproape 2000 de delegați, ce reprezentau 85 de țări, oameni de toate rasele, de toate culorile, de toate convingerile politice sau religioase, de toate profesiunile. Congresul dela Viena intră în istorie ca primul Congres al Popoarelor pentru Pace. P. S. Sa, arată în continuare, care au fost problemele dezbătute la acest mare Congres: 1. Problema independenței și securității țărilor. Delegații la Congres au arătat că oamenii păcii au puterea să impună respectarea independenței și securității țărilor lor, guvernelor care sunt angajate într'un fel sau altul alături de imperialiștii ațâțători la războiu. Toate popoarele lumii au dreptul la independență și securitate deplină și sunt hotărâte să apere până la capăt aceste bunuri de preț. P. S. Sa citează din cuvântările lui J. P. Sartre, Ilya Ehrenburg, L. Aragon ș. a., care au precizat că nu poate exista o adevărată pace dacă nu se asigură independența țărilor și securitatea lor.

2. Încetarea războaielor în curs, este o condiție esențială pentru realizarea unei păci trainice. Fiecare picătură de sânge omenesc este prețioasă. Războiul din Coreea și din țările coloniale și dependente trebuie curmat, căci e un focar de noi războaie. P. S. Sa citează din cuvântările lui Teranova, J. P. Sartre, Sumian-Sen, Go-Mo-Jo, Korneiciuc, E. Cotton ș. a. A se pune capăt războiului din Coreea înseamnă a împiedica deslănțuirea de războaie și mai vaste. În fața ațâțătorilor la războiu stă marele lagăr al păcii, în frunte cu poporul Sovietic. Forțele păcii sunt mai puternice decât cele ale războiului. Și victoria va fi a popoarelor. S'a făcut apel și la poporul american, ca prin lupta lui să pună capăt politiceii războinice a guvernului său. S'a făcut apel la

femeile americane de a rechema pe soții și fiii lor din Coreea, careucid fără alegere populația civilă coreeană. Femeile nu pot accepta marea nebulie a războiului, care distruge ceea ce au ele mai scump. Deci lupta tuturor popoarelor iubitoare de pace și a poporului american, trebuie să ducă la încetarea războaielor în curs și la stabilirea păcii.

3. Lupta pentru independența și securitatea popoarelor și încetarea războaielor în curs creează premisele pentru risipirea încordării internaționale. Citând din diferite cuvântări, în special din Ilya Ehrenburg, P. S. Sa arată că oameni cu concepții diferite pot trăi în pace pe acest pământ. Așa cum a declarat un delegat de culoare (negru), pielea oamenilor e felurită pigmentată, dar în toți este același sânge roșu. Sau cum a spus alt delegat că toți locuim același pământ și suntem pui ai aceluiaș cuib. Pentru aceasta trebuiesc înlăturate pactele agresive și încheiat un pact al păcii între cele cinci mari puteri, trebuiesc intensificate schimburile economice și culturale dintre țări, O. N. U. trebuie să revină la rolul de apărător al păcii, după prevederile Chartei. În felul acesta popoarele pot duce o coexistență pașnică și se poate ajunge la o destindere internațională.

P. S. Sa trece apoi la contribuția cultelor religioase prezente la Congres. La Congres au fost reprezentate toate religiile lumii, arătând că toate religiile fac cauză comună pentru pace. Concluzia la care au ajuns a fost: că religiile trebuie să facă front comun împotriva războiului și pentru pace. Astfel reprezentantul budistilor a afirmat că legea budistului îi cere să îndepărteze nenorocirea și să răspândească fericirea, adică să lupte pentru o existență pașnică și fericită. Un indian, discipol al lui M. Gandhi, a arătat că bomba atomică este culmea nebuliei și că pacea este ea și adevărul, scopul existenței omului. Reprezentantul musulman a spus de asemenea că musulmanii se roagă în fiecare zi ca Dumnezeu să împiedice noi vărsări de sânge, noi războaie, care sunt fluvii de lacrimi și suferințe, și să mențină pacea. Doar oamenii sunt raze ale aceluiaș soare, fii ai aceluiaș părinte. Nimic nu-i poate separa când e vorba de apărarea păcii. Pastorul Essen a vorbit despre lupta poporului German pentru unitate, democrație și pace. A. Piagio (prof. la Universitatea din Neapole) în numele Mișcării Creștine pentru pace din Italia, a dat expresie dorinței Italianilor pentru pace, a condamnat cursa inarmărilor, rasismul, persecuția împotriva luptătorilor pentru pace și a cerut o politică de pace și reconstrucție, de intensificare a schimburilor culturale și economice dintre popoare și în special cu Uniunea Sovietică. Preotul I. Mate a reprezentat pe catolicii din R. P. Ungară, condamnând războiul bacteriologic și armele de nimicire în masă, cerând încetarea războiului din Coreea și încheierea unui pact al păcii. De asemenea romano-catolicii austrieci s'au declarat împotriva unui nou războiu și pentru pace neaprobând atitudinea regretabilă a Cardinalului Initzer. Punctul culminant al acestor mărturisiri l-a constituit apelul clerului din Anglia pentru încetarea războiului din Coreea, apel iscălit de reprezentanții tuturor religiilor și primit cu entuziasm de congres. Astfel cultele religioase au dovedit că vor să lupte unite, alături de sutele de milioane de oameni ai muncii, pentru pace și împotriva războiului.

La încheiere Congresul dela Viena a adoptat mesajul către guvernele celor cinci mari puteri și apelul către popoare, care exprimă voința de pace a popoarelor, principiile și mijloacele prin care se poate asigura pacea. În cuvântarea de încheiere a Congresului s'a accentuat că spre a

îvinge trebuie să crezi într'un ideal și să ai curaj de a lupta pentru el. Popoarele cred în idealul măreț al păcii și au curajul să lupte, înfruntând toate greutățile, pentru realizarea acestui ideal. Și dacă e adevărat proverbul chinez că dacă toți oamenii s'ar hotărî să sufle ar fi furtună și dacă toți s'ar hotărî să bată din picior ar fi cutremur, e tot așa de adevărată și convingerea că dacă toți oamenii se unesc să împiedice furtunile și cutremurele, adică războiul, pacea va birui.

Biserica Ortodoxă aderă cu însuflețire la hotărârile istorice ale Congresului Popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena, pentru că ea împlinește astfel porunca Mântuitorului de a fi făcătoare de pace și se află alături de popor, care luptă pentru pace. Congresul dela Viena a arătat că popoarele au luat cauza păcii în mâinile lor și o vor apăra până la capăt. Hotărârile lui sunt un ghid permanent al activității noastre. Obligația noastră a tuturor este să susținem din toate puterile lupta pentru pace și munca de întărire a Patriei noastre R. P. R.

Conferința P. S. Sale — într'o redactare mult lărgită — este gata de a fi popularizată și pe calea tiparului, devenind astfel un mijloc permanent pentru alimentarea luptei pentru pace din Patria noastră.

Expunerea — care a durat peste o oră — a fost viu aplaudată.

I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae exprimă mulțumiri P. S. Valerian, pentru că ne-a arătat mai concret și mai pe larg însemnătatea și desfășurarea acestui Congres.

I. P. S. deschide apoi discuțiile, la care au luat parte în ordinea înscrierii, următorii:

a) Dl. Dr. F. Müller, episcopul Bisericii evanghelice C. A. din R. P. R.: Biserica evanghelică C. A. ține mult la conviețuirea frățească cu Biserica Ortodoxă Română. Biserica evanghelică C. A. s'a încadrat dela început în lupta pentru apărarea păcii. Primul războiu mondial a lăsat în urma sa 10 milioane de victime, iar în al doilea au fost uciși 27 de milioane de oameni. Astfel de jertfe zadarnice, având în vedere dezvoltarea pe care au luat-o armele de nimicire, trebuie împiedicate, ca să salvăm viața oamenilor și bunurile lor culturale și materiale. Cred că nu există om pe lume care să poată spune că poate viețui singur. De aceea suntem datori să ne înfrățim și să luptăm pentru pace. Conferința P. S. Valerian ne-a dat și material abundent și mult curaj, pentru a îndruma pe credincioșii noștri pe linia luptei pentru pace, în conformitate cu mărturisirea noastră de credință, confesiunea augustină.

O comparație între Viena de dinainte și după al doilea războiu mondial arată ce urme costisitoare lasă războiul. Să ne lăsăm îndrumați de toate posibilitățile pe care le avem, pentru a promova cât mai intens mișcarea pentru pace în rândurile aceluia pe care noi îi conducem.

b) Prot. Prof. Dr. Grigorie T. Marcu, dela Institutul Teologic Universitar Sibiu a spus în rezumat următoarele: expunerea amplă și plină de natură letă a P. S. Valerian a avut darul să aducă în această sală ceva din adierile Congresului dela Viena. Noi, aici, ca și cei întrunți la Viena, reprezentăm diferite naționalități conlocuitoare și mărturisim diferite credințe religioase. Pe toți ne unește aceeași herbinte dorință și voință de a apăra pacea și de a învăța din cele expuse cum s'o apărăm mai cu efect. Pe toți ne însuflețește convingerea mărturisită de Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R. în scrisoarea trimisă Congresului dela Viena: Poporul nostru are profunda convingere că tunurile pot fi făcute să amuțească, că războiului rece îl poate lua locul o sinceră colaborare internațională, că țări cu sisteme politice și sociale diferite pot coexista în mod pașnic, că

(Continuare în pag. 2)

Consfătuirea interconfesională dela Sibiu....

(Urmare din pag. 2)

spiritul tratativelor poate triumfa asupra acțiunilor bazate pe forță.

Pentru Biserica noastră, lupta pentru pace este familiară, este îndatorire permanentă și a depășit demult stadiul dorinței, al pacifismului pasiv, evoluând în lupta activă pentru pace.

Pentru pace nu luptăm singuri ci laolaltă cu celelalte confesiuni conlocuitoare și cu toți partizanii păcii din R. P. R. și din lumea întreagă. Lupta pentru pace noi nu o ducem în salturi, nu i dăm caracter de campanie, ci pentru noi ea este o acțiune permanentă, perfect încadrată în concepția creștină de viață și în îndatoririle noastre patriotice.

Noi luptăm pentru pace, pentru că iubim viața. Pământul, rațional cultivat, ne poate hrăni pe toți. Noi nu suntem de părerea a celor care vor să extermină mai mult de jumătate din populația planetei, ca să huzurească unii îmbuibăți. Suntem convinși că natura și se pot smulge roadele prin muncă cinstită, desfășurată în pace. Își ia angajamentul de a îndruma în acest sens pe studenții teologi și pe toți oamenii de bine, la altar, la catedră, pe amvon și în convorbiri particulare.

c) *Prof. Prof. Dr. Milan Šesan*, dela Institutul Teologic Sibiu, vorbește despre popularizarea documentelor Congresului dela Viena între credincioșii Bisericilor Creștine. Evocă atmosfera de frăție interconfesională pe care a văzut-o la consfătuirea dela Lukaciovice, Republica Cehoslovacă, la care a participat ca delegat al Patriarhiei Române — precum și câteva figuri de personalități bisericesti active acolo.

Popularizarea documentelor dela Congresul dela Viena o vom face prin presă, prin acțiuni de lămurire dela om la om și prin conferințele interconfesionale de luptă pentru pace.

d) *Preot Gheorghe Bordeanu*, șef de secție dela Mitropolie, a vorbit despre războiul bacteriologic. Înainte de al doilea război mondial, preot de sat fiind, am fost chemat cu alții la niște cursuri de apărare în capitala de județ. Acolo s'a vorbit printre altele și despre gaze otrăvitoare. Totuși hitleristii n'au folosit această armă îngrozitoare. În schimb, acum, s'a folosit în Coreea și China de Nord până și odioasă armă bacteriologică, fapt stabilit de comisiile de experți și chiar de ofițeri căzuți prizonieri.

Noi ne asociem din tot sufletul acelor oameni de bine care caută să spulbere aceste arme mișelești, nedemne de știința înaintată a veacului nostru și de condiția de om.

e) *Preot N. Bârsan*, protopop al Raionului Stalin, a vorbit despre necesitatea încheierii urgente al unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri. Documentele Congresului dela Viena sunt străbătute de convingerea că cea mai bună cale de urmat pentru bararea drumului războiului este calea tratativelor. Popoarele cer cu hotărâre acest lucru: În numele prețuirii omului ele vor pace și progres, ele se declară pentru viață, pace și muncă. Alături de ele stă și Biserica creștină. Creștinismul este religia vieții, a păcii și a muncii.

Pentru aceste valori netrecătoare s'a făcut marea noastră Constituție, au fost aleși deputații Marii Adunări Naționale — deputații păcii — și tot în același scop s'a ținut și Congresul dela Viena.

Nu e destul numai să predicăm despre pace ci trebuie să luptăm activ pentru ea, împotriva celor ce dârzenie celor ce întrebunțează ciurma, holera și foametea ca să distrugă viața.

f) *Preot Iuliu Manu*, protopop al Raionului Tg.-Mureș, a vorbit despre colaborarea ce trebuie să existe între Biserică și organele puterii de stat, colaborare care ca să fie un factor activ în lupta pentru pace — trebuie să se manifeste

pe teren economic, cultural și social. Dă exemple concrete despre ceea ce se poate lucra în această direcție. Indemnăm la luptă activă pentru pace prin munca de întărire a Patriei.

g) *Pastor Weber*, protopop de centru evanghelic C. A. vorbește în nemfește despre problema unificării Germaniei și problema Japoniei. Cu citate biblice, arată că toate popoarele năzuiesc sincer spre asigurarea unei păci trainice.

h) *Nagy Iulius*, protopop reformat, vorbește despre independența popoarelor coloniale, condiție necesară pentru asigurarea unei păci durabile în lume. Frații noștri subjugăți din colonii au dreptul la libertate și independență. Biserica creștină înțelege năzuința lor și o sprijinește, căci Dumnezeu nu ne-a chemat la robie, ci la libertate. Cu citate potrivite din poezia progresistă maghiară — rostite în ungurește — Domnia sa arată că noi trebuie să înțelegem lupta pentru pace pe toate tărâmurile.

i) *Di N. Bălgrădeanu*, din partea cultului Baptist, arată că regimul de democrație populară din R. P. R. a asigurat acestui cult deplină libertate religioasă, pe care regimurile burghezo-moșierești i-au refuzat-o sistematic. În R. P. R. libertatea religioasă este garantată tuturor cultelor. Infrățite, cultele din R. P. R. stau alături în lupta pentru pace.

j) *Di Șt. Nailescu*, din partea cultului Adventist, a vorbit despre raportul de colaborare între cultele din Patria noastră. Cultele sunt o singură familie ce urmăresc scopul comun: pacea între popoare. Să contribuim cu toate mijloacele la realizarea acestui scop.

k) *Di Dumitru Lunceanu*, din partea Cultului Creștin după Evanghelie, arată că războiul îl face pe om ucigaș al fratelui său, așezându-l alături de Cain, cel ce a omorât pe Abel. Pe când pacea e mai scumpă decât orice, de aceea să căutăm pacea și să luptăm pentru ea.

l) *Studentul teolog Crețu Aurel*, a vorbit despre problema Coreeană. Folosind numeroase date concrete, a arătat cum eroicul popor coreean, este victima unei agresiuni premeditate din partea imperialiștilor, care distrug vieți și bunuri acumulate prin muncă de veacuri. Rezistența eroică a poporului coreean este contribuție însemnată la lupta pentru pace. Ațâțătorii la război au dovada, în Coreea despre ceea ce pot păți în oricare altă parte a pământului, dacă extind teatrul de război. Sprijinind lupta eroică a poporului coreean, noi sprijinim pacea lumii.

m) *Prietenul Sorici Constantin*, președintele Comitetului orașenesc de luptă pentru pace Sibiu, în numele oamenilor cinstiți și muncitori din orașul nostru aduce sincere mulțumiri P. S. Episcop Valerian pentru frumoasa și documentată expunere, precum și organizatorilor acestei deplini reușite întruniri festive.

Dacă până acum câteva momente continuau să existe pentru noi unele nedumeriri asupra țelurilor pe care le urmărește mișcarea pentru pace, în urma acestor expuneri socotesc că astfel de nelămuriri nu mai au ce căuta între noi.

Astăzi, când ațâțătorii la un nou război au depășit orice măsură, cauza păcii este îmbrățișată și apărată de toate popoarele.

Adunarea noastră, care reprezintă oameni cu diferite opinii și credințe religioase, demonstrează că Ilya Ehrenburg a avut perfectă dreptate când a comparat mișcarea pentru pace cu un mare fluviu care-și adună apele din întreg pământul. Adunarea noastră și discuțiile purtate aici, dovedesc că avem același limbaj comun, limbajul păcii.

Adresează un căliuros apel mamei lor de a lupta pentru pace, pentru fericirea copiilor lor.

Nu este de ajuns numai de a dori pacea. Aceasta este foarte puțin lucru. Astfel de dorință de pace întâlnim de mil de ani, și cu toate acestea războaie au fost destule în cursul vremii. Astăzi există o altă cale de apărare a păcii,

acea indicată de Generalissimo Stalin: „Pacea va fi menținută și consolidată dacă popoarele vor lua în propriile lor mâini cauza menținerii păcii și o vor apăra până la capăt”.

Forțele păcii au început să-și arate tăria în lume. Ele vor bara calea ațâțătorilor la un nou război, dovedind că pacea poate fi salvată și trebuie să fie salvată. Să răspândim ideile păcii peste tot și să muncim pentru înflorirea Patriei R. P. Române.

o) *Protopop Aurel Brumboiu, Făgăraș*, dă citire *Moșunii* care este adoptată cu aplauze unanime. Moștunea cere: 1. Încheierea unui pact al păcii. 2. Rezolvarea democratică și în spiritul păcii a problemei germane și Japoneze. 3. Închiderea războaielor în curs. 4. Interzicerea bombelor atomice și a armelor de exterminare în masă. 5. Înlăturarea discriminărilor rasiale, naționale și religioase. 6. Dreptul la libertate și viață în favoarea soților Rosenberg. 7. Intensificarea relațiilor comerciale, culturale și economice dintre state.

Reprezentanții cultelor își iau angajamentul de a fi luptători activi pentru marea cauză a păcii, pentru biruința căreia nici o jertfă nu este prea mare.

p) *I. P. S. Mitropolit Nicolae* în cuvântul de încheiere arată că numai atunci când alegi ținte mari poți angaja popoarele pentru rezolvarea lor. O astfel de țintă este pacea și constată că aici s'a exprimat împed și hotărârea poziția noastră actuală față de problema păcii popoarelor. Suntem deplin satisfăcuți cu rezultatele pe care le-a dat această adunare, rezultate pe care I. P. S. Sa, le sintetizează astfel:

Lupta pentru apărarea păcii a devenit preocupare de competență a tuturor popoarelor, câștigând noi adepți, întărind biruința ei asupra celor care voesc să târască omenirea într-o nouă conflagrație mondială.

Credincioșii Si. noastre Biserici Ortodoxe Române în armonie desăvârșită cu celelalte culte și instituții de stat își dau mâna în lupta pentru pace.

Lupta pentru pace a intrat în conștiința popoarelor lumii și ne angajează pe noi pe toți la acțiunea de împlinire a țelurilor ei.

Convinși de necesitatea menținerii și consolidării păcii, să atragem în rândurile noastre și pe aceia care nu sunt încă lămurii îndeajuns.

Urgisind războiul și apărând pacea, noi împlinim ruga ce se înalță luminoasă din pragul tuturor altarelor „pentru pacea a toată lumea, Domnului să ne rugăm”.

Invoc binecuvântarea lui Dumnezeu asupra acestei lupte salvatoare. Să fim soli ai luptei pentru pace atât în lăuntru cât și în afara granițelor Patriei noastre scumpe R. P. Române.

Inchel această manifestare cu cuvintele: Suntem convinși că *pacea poate fi apărată și trebuie să fie salvată!*

Ședința se ridică la orele 14 și 10 minute.

N. B.

Nr. 1204/1953.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. I **Mercurea-Sibiului** din protopopiatul Sebeș, publicăm concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Cererile de concurs, însoțite de autobiografie, în care se va arăta în mod clar și studiile teologice făcute și notele obținute la Examenul de capacitate preotească și la Examenul dela Cursul de Îndrumare pastorală, se vor înainta Consiliului nostru arhiepiscopesc care va întregi parohia prin numire.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc din 17 Martie 1953.

Consiliul Arhiepiscopesc

Paștile la Oradea

Un călător italian scriind impresii despre lucrurile văzute în țara noastră, spune printre altele, că în România, în timpul Paștilor, te simți ca printre creștinii primelor veacuri. Bucuria duhovnicească a Invierii Domnului este sărbătorită cu entuziasm profund creștin. La Oradea cele două catedrale românești, clădite în barocul secolului al XVIII-lea și împodobite cu picturi de o reală valoare artistică, în tot timpul săptămânii Patimilor au fost mereu pline de credincioși. În ambele catedrale slujesc când preoți vechi ortodocși, când reverenți. Au și uitat că au fost despărțiți cândva, deși până în 1948 Oradea a fost orașul celor mai cumplite certuri și polemice confesionale. P. S. Sa Valerian Zaharia, Episcopul Oradei este prezent aproape zilnic la slujbe.

Când slujește în marea catedrală revenită, numește a treia persoană Sfântul Spirit. Cântăreții celor două strane se ajută reciproc, înlocuindu-se când e cazul, căci doar una suntem.

În Sâmbăta Floriilor P. S. Sa a slujit la vecernie și priveghere, a miruit imensa mulțime. La citirea Evangheliilor în Jola Mare, la Prohodul Domnului, la Inviere, P. S. Sa este în fruntea soboarelor numeroase din cele două catedrale. În ziua de Paști, P. S. Sa înconjurat de 18 preoți, a slujit în catedrala revenită vecernia, în timpul căreia s'a citit, după obicei, Sfânta Evanghelie (Ioan 20, 19-24) în 10 limbi.

Colaborarea de zi cu zi și împreună liturghisirea preoților vechi ortodocși și reveniți este binefăcătoare și pentru unii și pentru alții. Credincioșii se bucură, căci ei totdeauna au dorit ca preoții lor să slujească împreună. Slujbele din timpul Săptămânii Patimilor au reinviat la Oradea bogata tradiție răsăriteană, ele făcându-se după cele mai autentice forme tipiconale orientale. P. S. Sa Episcopul Valerian Zaharia a vizitat Sf. Mormânt în Catedrala veche și în cea nouă. Cele două catedrale formează o unitate, nu numai oficial, ci și în activitatea lor spirituală de zi cu zi.

Faptul că preoții slujesc și într-o catedrală și în alta, indiferent dacă sunt vechi sau noui întru slujirea Bisericii ortodoxe, îndeamnă și pe credincioși să meargă și într-o catedrală și în alta, indiferent dacă au fost ortodocși sau reveniți.

Progresul uriaș făcut pentru consolidarea actului epocal al revenirii din 1948, se datorește faptului că P. S. Sa Episcopul Valerian Zaharia are o superloară înțelegere a acestei probleme și o susține zi de zi, tratând cu părintească dragoste și cu creștinească înțelegere, pe toți fiii duhovnicești din vasta Eparhie.

Iosif E. Naghiu

Vizita P. S. Valerian la Sibiu

(Urmare din pag. 1)

Să respectăm, să muncim și să jertfim orice pentru binele și ridicarea poporului și a Patriei. Dacă vremurile vor cere, să dăm totul, chiar și viața, pentru apărarea Ortodoxiei, poporului și Patriei noastre iubite R. P. R.

Binecuvântarea Sf. Treimi, rugăciunile celor 300 de Sf. Părinți, care au salvat Ortodoxia la 787, să vă ajute a fi fericiți în această viață și în cea viitoare, să puteți fi cei mai buni fii a Ortodoxiei și ai Patriei, iar în viața viitoare să ne învrednicească Dumnezeu pe noi pe toți a avea haina de nuntă, care să ne dea dreptul la ospățul ceresc, ce va dura în vecii vecilor, Amin".

Predica a fost ascultată cu mare atenție de credincioșii care umpleau catedrala, sorbind din

La centenarul „TELEGRAFULUI ROMÂN”

Noua „casă seminarială”

„Telegraful Român” din 19 August 1853 (Nr. 65) anunță că „s'a adunat prin colecte pentru înființarea Institutului eparhial pedagogico-teologic 27.601 fl. 30¹/₂ kr. și că s'au cheltuit 26.643 f.” cu cumpărarea casei celei noi pentru Institut. Restul banilor se va folosi pentru acoperirea cheltuelilor Institutului.

Iar în Nr. 79 din 7 Octomvrie 1853, Telegraful Român anunță, într'o corespondență datată din 5 Octomvrie, sfințirea nouilor „Case seminariale”, slujirea Doxologiei de deschidere a cursurilor Institutului pedagogico-teologic în noul local, cu care ocazie „s'au citit de Episcop și rugăciuni în genunchi pentru aceia, care au contribuit la cumpărarea Casei seminariale”. Telegraful Român ne informează că la Institutul acesta, în cei doi ani de cursuri se predau următoarele materii: Anul I: Aritmetica, Geografia, Dreapta scriere, Pedagogie, Gramatica, Metodica, Istoria bisericească, Fizica populară și Economia; Anul II: Teologia dogmatică, Morala, Pastorală Dreptul canonic, Retorica bisericească, teoretică și practică și Exegetica”. Aceste studii se predau de trei profesori, lângă care mai este și al patrulea profesor pentru deprinderea clericilor în tipicul și cântările bisericești”.

„Cine își aduce aminte — continuă ziarul — cum până înainte cu câțiva ani cursul preoției era țărnut numai pe lângă șase luni și pre lângă două-trei studii, cine consideră mai departe că tot numai acele mijloace din fondurile eparhiei stau astăzi spre dispuseciunea scaunului episcopesc, care au stăut și mai înainte, acela nu poate să nu recunoască zelul, strădanția și sacrificiile arhipăstorului, care a știut să aducă Institutul acesta la treapta și la starea cea îmbucurătoare, în care îl vedem într'adevăr, că se află”.

După 100 de ani, în 1953, Institutul Teologic din Sibiu are 4 ani de studii teologice, cu 10 catedre, 4 lectorate, 2 asistențe, 1 conferință și 1 duhovnic, având un corp profesoral din 17 persoane. La „casa seminarială” s'au adăugat în cursul timpului noul clădiri, în care s'a mutat Institutul Teologic, o capelă minunată și o bibliotecă bine inzestrată. Iar pentru întreținerea Institutului nu stau la dispoziție numai „fondurile eparhiale”, ci și contribuția Statului, care prin Ministerul Cultelor plătește întreg personalul didactic, administrativ și serviciu (37 persoane), acordă burse pentru studenți și subvenții pentru alte cheltueli. În anul 1951—1952, contribuția Ministerului Cultelor a fost de Lei 354,000. Aceasta arată marea distanță dintre 1853 și 1953 și posibilitățile deosebite pe care le acordă Bisericii noastre Statul de democrație populară, care nu numai că garantează libertatea de organizare și funcționare a Institutului Teologic, ci și contribuie la susținerea lui.

cuvintele ei îndrumarea cea adevărată a credinței și noi îndemnuri de a fi buni credincioși ai Bisericii, cetățeni patrioți ai Statului și luptători activi pentru pace.

Marți, 24 Februarie a. c., a avut loc în Aula Institutului Teologic o ședință a păcii, în cadrul căreia P. S. Sa a ținut o amplă conferință despre Congresul popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena. Ședința aceasta a avut un succes deosebit. Asupra ei publicăm o dare de seamă completă.

Astfel în aceste câteva zile cât a fost oaspetele Sibiului, P. S. Sa a desfășurat o activitate rodnică. Pentru aceasta clerul și credincioșii Arhiepiscopiei noastre îi păstrează toată cinstirea și recunoștința lor.

N.

Iosif E. Naghiu

VITRINA CĂRȚII

Soborul Popoarelor

Cu acest titlu, ce evocă lumea cronicărească a literaturii vechi românești, a apărut la Oradea o carte nouă. Este opera P. S. Episcop Valerian Zaharia al Oradei, vajnic luptător pentru pace și iscusit mănunchi al condeului. A scris multe articole în ziarele „Universul” și „Națiunea” despre problemele ce frământă cultele religioase. Deși este din Moldova, cunoaște foarte bine problemele confesionale ale Transilvaniei. În 1948, când s'a petrecut marele eveniment al revenirii Bisericii unite la sânul Bisericii ortodoxe, P. S. Sa, în calitate de inspector la Ministerul Cultelor, a cucerat Transilvania, ca un luptător entuziast pentru îndeplinirea mărețului ideal al reîntoarcerii uniților la ortodoxie.

Ca Episcop al Oradei este luptător activ pentru pacea lumii. A participat la Congresul Popoarelor pentru Pace, ținut la Viena în Decemvrie 1952, ca membru în delegația trimisă de poporul muncitor din țara noastră. Cu spiritul de observație al publicistului, care de mulți ani colaborează la reviste și ziare, a scris o carte despre Congresul dela Viena. Pe 160 de pagini evocă felul în care a decurs Congresul. Cuvântările tuturor delegațiilor s'au publicat în mai multe limbi, într'un ziar tipărit la Viena cu titlul: Congresul dela Viena. P. S. Sa se ocupă în mod special de participarea delegațiilor cultelor religioase.

Din țara noastră a mai participat I. P. C. Sa Alex. Ionescu, Vicarul Mitropoliei Ungro-Vlahiei (București). Din delegația sovietică a făcut parte I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, iar din delegația bulgară a făcut parte I. P. S. Sa Mitropolitul Chiril al Plovdivului, care a și vorbit în numele Bisericii Ortodoxe.

Participarea delegațiilor cultelor la Congresul dela Viena dovedește că reprezentanții cultelor doresc ca în lume să fie pace, așa cum de veacuri spun în eceniile bisericești preoții noștri. Delegații marilor religii din Orient, a budismului, a islamului, au exprimat cu hotărâre dorința lor și a milioanei de oameni pe care îi reprezintă, de a se ruga și lupta pentru pacea din toată lumea.

După ce s'a reîntors P. S. Sa dela Viena, a ținut conferințe în toate centrele episcopale și mitropolitane din țară (Iasi, Roman, Cluj, Sibiu, Arad, Timișoara, Râmnicul-Vâlci etc.) despre Congresul dela Viena și despre participarea delegațiilor cultelor la acest Congres.

Tânărul Episcop al Oradei este luptător activ pentru pace. Cartea pe care a scris-o acum se citește cu drag, fiind o splendidă prezentare a problemelor de azi a luptei pentru pace. Cartea a apărut în 7000 de exemplare și este o lucrare care tratează o problemă foarte importantă, pacea lumii.

Pastoralele de Crăciun și de Paști ale P. S. Episcop Valerian au pomenit și de dorința popoarelor de a fi pace în lume.

P. S. Sa Valerian Zaharia, deși a scris mult până acum, este încă tânăr, cu multe posibilități de a da opere importante și de acum înainte. Cartea Soborul Popoarelor este prima prezentare detaliată în românește a Congresului dela Viena.